

חלק פרק אחד עשר סנהדרין

צד.

1. למרבה המשורה ולשלוש און קין על כסא דוד ועל מלכותו להבין אתה ולטענה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת יי צבאות תעשה זאת:
2. מנפך הארץ זמרת ישמענו צבי לצדיק אמר ר' לוי לוי לוי לוי לוי בגדים בגדו ובגד בגדים בגדו: ישעיהו כד טו
3. משא דומה אלי קרא משעיר שמר מה מלקה שמר מה מלקה:
4. אמר שמר אתה בקר וגם ליקה אם תבטין בעיני שבו אתיו:
5. ישיעיהו כא יב ויאמר יתרו ברוך יי אשר הוציא אתכם ממצרים ומיד פרעה אשר הוציא את העם מתחת יד מצרים: שמות יח ז
6. ויתן יתרו על כל השובה אשר עשה יי לישואה אשר הוצילו ממצרים:
7. לכן ישלח הארון יי צבאות במשמיו רון ותחת כבודו יקד יקד ביקוד אש: ישעיהו י טו
8. כי ילד ילד לנו נתן לנו ויתרו המשרה כל שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אביעדר שר ישעיהו ט ה
9. בימי פקח מלך ישראל בא תגלת פלאסר מלך אשור ויקח את עיון ואת אביל בית מעקה ואת יתרו ואת קשר ואת חזור ואת הנלעד ואת הקליה כל ארץ נפתלי ויגלם אשוריה:
10. ויבא עליו תגלת פלאסר מלך אשור ויציב לו ולא חוק:
11. דברי הימים ב כח כ עליו עלה שלמנאסר מלך אשור ויהי לו הושע עבד הושע לו מנתח: מלכים ב יז ג
12. בא פול מלך אשור על הארץ ויתן מנתח לפול אלה פבר ספק להיות יקדי אתו להחזיק הממלכה בידו:
13. מלכים ב טו ט בשנת בא תרתן אשוריה שלח אתו סרגון מלך אשור וילחם באשורו וילבדה:
14. והשאר אמאי די הגלי אסנפר רבא ויקריא ודחוב המו בקריה די שמרין ויאר עבר נהרה ובענת: ערא ד י
15. עד באי ולקחתי אתכם אל ארץ בארצכם ארץ דין ויתירש ארץ לחם וקרמים ארץ זית וצמר ודבש וחי ולא יחזקו ואל תשמעו אל חוקיהו כי יסית אתכם לאמר יי צבאות: מלכים ב יח לב

יועץ אל גבור אבי עד שר שלום: שחוק ישראל. העוסקין צמורה כלקמן [ע"ז]: סגל פלאסר. שם אחד הוא דכתיב צימי פקח בן רמליה [מ"ב טו] צא תגלת פלאסר מלך אשור: אסנפר. חד רבא חד ויקירא חד: כלפי מעלה. כלקמן שחירק ע"י מלאך: אל ארץ פלאסר.

ולא אמר מוטב ממלכתם: קא משקית. שהרי אין ארץ מעולה הימנה ולכן לא אמר מוטב ממלכתם: להיכא אגליהו. סנחריב לעשרת השבטים דכתיב (מלכים ז יח) וימחם צחלת ובחבור נהר גזון וערי מדי הי נינהו אותן מקומות: אצל ישראל. כי אגליהו סנחריב ספרו בגנותה של א"י כדי מנו לחותו מקום ששמו שש אמרו שיש לארעין זאת הארץ שיש לארצנו וכשצאו למקום ששמו עלמין אמרו כי עלמין זה המקום שזה לירושלים שנקראת ציט עולמים: כשצאו למקום ששמו שש תרי אמרו על חד תרין כלומר זה יפה פי שנים מקומות. ועל שם כך נקראו כל אותן מקומות כך: ה"ג תסת כבודו ולא כבודו ממש. דכבודו ממש משמע כבודו וגופו תחת כבודו משמע תחת הגוף והשם אמר תחת כבודו ולא כבודו ממש נשמה שמתוך הגוף אלף האי כבודו היינו בגדיו תחת בגדיהם נשפרו וכי הא דרבי יוחנן וכו' דכל הגוף נשפר תחת הבגדים. ולא גרסי' תחת כבודו ולא תחת כבודו ממש דמשמע דמקרא נפקא ליה דהאי תחת כבודו לא תחת כבודו ממש ומהיכא תיפוק ליה האי אצל השם דרשא צלמא דרש ליה: תסת כבודו ממש. תחת גופו ממש שהגוף קיים ושמה נשפרת: צלמא. הוא עצמו ולא ע"י שליח לא היה ציוי כל כך ולכן הקב"ה כמו כן נפרע ממנו עצמו ולא נצדיק כל כך דלית דומה מצדיק מן הגדול למצדיק מן הקטן: על

וכיעתו שלא אמרו שירה עד כיוצא בדבר אתה אומר ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם תנא משום רבי פפיס גנאי הוא לחזקיה ויששים ריבוא אומר ויאמר יתרו ברוך ה' אשר הציל אתכם תנא משום רבי פפיס גנאי הוא למשה על בשרו ושמואל אומר שניעשה הדודים הדודים כל בשרו אמר רב ה' היינו דאמרי אינשי גיורא עד עשרה חדי לא תבזה ארמאי קמיה לכן ישלח הארון ה' צבאות בשמיני רזון מאי בשמיני רזון מאי אמר הקב"ה יבא חזקיהו שיש לו שמונה שמות ויפרע מסנחריב שיש לו שמונה שמות חזקיה דכתיב כי ילד יולד לנו ויהי המשורה על שכמו ויקרא שמו פלא יועץ אל גבור אבי עד שר שלום והאיכא חזקיה שחוקו ה' דבר אחר חזקיה שחוק את ישראל לאביהם שבשמים סנחריב דכתיב ביה [א] תגלת פלאסר [ב] פלאסר [ג] שלמנאסר [ד] פול [ה] סרגון (סרגון) [ו] אסנפר רבא ויקרא והאיכא סנחריב שסיחתי ריב דבר אחר שסח דבריהם כלפי מעלה א"ר יוחנן מפני מה זכה אותו רשע לקרותו אסנפר רבא ויקרא מפני שלא סיפר בגנותה של ארץ ישראל שנאמר [ז] עד בואי ולקחתי אתכם אל ארץ בארצכם רב ושמואל חד אמר מלך פקח היה וחד אמר מלך טיפיש היה למאן דאמר מלך פקח היה אי אמינא להו עדיפא מארעייכו אמרו קא משקרת ומאן דאמר מלך טיפיש היה אם כן מאי רבותיה להיכא אגלי להו מר זוטרא אמר לאפריקי ורבי חנינא אמר להרי סלוג אבל ישראל ספרו בגנותה של ארץ ישראל כי ממו שוש תרי אמרי על חד תרין [ח] ותחת כבודו [י] יקוד כיקוד אש א"ר יוחנן תחת כבודו ולא כבודו ממש כי הא דרבי יוחנן קרי ליה למאני מכבודתי רבי אלעזר אמר תחת כבודו ממש כשריפת בני אהרן מה להלן שריפת נשמה וגוף קיים כאן שריפת נשמה וגוף קיים תנא משמיה דרבי הושע רבי קרחה פרעה שחירף בעצמו נפרע הקב"ה ממנו בעצמו סנחריב שחירף ע"י

אינהו עדיפי מיניה וכו'. אידי דגררר צלמא קמי הכא ומילתא צאפי נפשה היא וצדו ספרים אינה כתובה: מ"ט איבעוט. דכתיב אצל חרדה גדולה נפלה עליהם: לנשוף. ללוג: צמקוס הטנופת. דלא מני קרי: לימא רבי. לחש כלומר לך אלא העיז והימני: מ"ס

שצמיבת למרבה המשרה סמוס לכך נסתם לומר נסתמו הדברים שעלו במחשבה ולא נעשה. ל"א שציקש הקב"ה לסמוס לרומיהן של ישראל שצקש לעשותו משיח. ומורי רבי פירש לפי שנסתם פיו של חזקיהו ולא אמר שירה: כל הנסים הללו. שניצל מסנחריב ונתרפא מחליו: שר העולם. מלאך שכל העולם מסור בידו: שמענו כפי לדיק. שר העולם שאמר עשה צדיקו של לדיק: רזי לי רזי לי. נסתרות שלי הן ואני יודע על מה מעכב: אמר נביא אוי לי עד מתי. יבא משיח: עד דאסי צווי וצווי דצווי. עד שנתצחו שוואי ישראל כמה פעמים: שר הרוחות. שהנשמות נפקדות אלו והיינו משא דומה כך אמר דומה אלי קורין הרוחות על עסקי שער עשו ואומר לי שומר מה מלילה הקב"ה שהוא שומר לא אומר מן הגלות שהוא כליל: שומר מה מלין. מה דבר מתי קץ הגאולה מלין זה: אהא צקר. צממיה. ואית ספרים דלא כתיב צהו וכוון. אמר להם השך כך אמר שומר הקב"ה אהא צקר גאולה תבא וגם לילה אצל מתחלה תהיה גלות הרבה. ל"א שיגאל ויבנה מקדש שני ויחירו ויגלו גלות זה. ל"א וגם לילה לנשעים וכן מרגומו מוכיח אית אגר לנדיקיא ואית פורענות להשיעיא: אס סבעיון. אס צצקסו להגאל: צעיו. צקשו רחמים: שובו. צמטובה ואיתו לגאולה: גנאי הוא. דבר מגונה עשו: חזקיהו. שמל אמת עצמו ונתתיב: חדוין חדוין. קמטין קמטין שהיה מניח מלך על מפלת מצרים: גיורא עד עשרה דני. הכי הוא משל בני אדם ומינהו יתרו * לאו עשירי הוא: פלא

הגהות הגר"א [א] בני שומר מה מלין. י"ב לא אהא צוקר. כן גי ר"י: שם אמר רב. י"ב פסא: [ב] שם תגלת פלאסר. י"ב פלאסר פלאסר ויה סדקן פול תגלת פלאסר (מ"ב טו) תגלת פלאסר פלאסר (טו) תגלת פלאסר תגלת פלאסר (ה"א ה) שמואל רב סרגון אסנפר (וינה ה"א למה שצקק ש"י בדיה אסנפר):

מוסף רש"י דאינהו נביאי. שנתבאר ליערבל בעלימותו של צמקוס והוא לא נשתלה ליערבל כטוס נבואה (ומינה ג.א.) מאי שמואל איבעוט. דכתיב בקרא אצל חרדה גדולה נפלה עליהם ויבחרו כהנא (ש"ס). מוליהו. שר של כל אדם למעלה (ש"ס). לינשוף. דילג (ש"ס). בוזוי ובוזוי דבוזוי. שוללס אחר שוללס (כחובות ק"ב). תחת כבודו ולא כבודו ממש. כן ר' יוחנן בין לריא גופן שרף, אלא לבי יוחנן משמע ליה תחת כבודו ממש. רגליו לטון תמתי. וכבודו היינו בגדיו, וה"ק תחת בגדיהם של חילומיה של סנחריב יקד יקוד ולא נבדיהם נשפרו, ור"א משמע ליה תחת לטון חליפין, כמו ישלם תחת השור, משום דר"א לא קרי למלטיה מכבודיה, לכן ע"כ כבודו היינו גופו, וה"ק כבודו ממש ישרק ותחמו יבא אפר ויפסיק כיקוד אש (שבת ק"ג).